

ชวน Finfluencer มาร่วมเป็น “Responsible Voices”

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2568 ในคอลัมน์ “คุยกับ ก.ล.ต.” นสพ.กรุงเทพธุรกิจ)

โดย นายเอนก อยู่เย็น รองเลขาธิการ และโฆษก

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ผ่านไปเป็นที่เรียบร้อยแล้วนะครับ สำหรับโครงการ “Responsible Voices สำหรับ Finfluencer” รุ่นที่ 1 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ร่วมกันจัดขึ้น เพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจกับ Finfluencer ภาควิชาการเงิน การลงทุน และประกันภัย ให้เผยแพร่ข้อมูลให้แก่ผู้ติดตามได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลอย่างมีความรับผิดชอบและคำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

และผมขอเป็นตัวแทนของคณะผู้ดำเนินโครงการขอบคุณและแสดงความยินดีกับผู้ผ่านการเข้าร่วมโครงการ และผู้ได้รับประกาศนียบัตรทั้ง 52 ท่าน จาก 42 ช่องทาง (เพจ/ช่อง) ซึ่งผู้สนใจสามารถดูรายชื่อได้ที่หน้าเว็บไซต์สำนักงาน ก.ล.ต. หรือคลิกไปที่ www.sec.or.th/responsiblevoices ได้เลยครับ เพราะผมเชื่อว่าทุกท่านที่เข้าร่วมโครงการนอกจากจะเป็น Finfluencer ที่สามารถนำเสนอข้อมูลที่มีความคิดสร้างสรรค์และน่าติดตามแล้ว ทุกท่านจะเป็น “Responsible Voices” ที่มีเจตนาพร้อมร่วมกันในการสร้างสังคมการให้ความรู้ทางการเงินอย่างมีความรับผิดชอบครับ

สำหรับ Finfluencer ที่สนใจเข้าร่วมโครงการในรุ่นต่อไป อดใจรอกันสักนิดนะครับ หากมีการเปิดรับสมัครจะมีการประชาสัมพันธ์ต่อไปครับ และแม้ว่าจะไม่ได้เข้าร่วมโครงการ แต่ Finfluencer ทุกท่านสามารถเป็นส่วนหนึ่งของเสียงที่สร้างสรรค์บนความรับผิดชอบต่อร่วมสร้างสังคมการให้ความรู้ทางการเงินอย่างมีความรับผิดชอบ เพื่อร่วมกันเสริมสร้างกลไกการคุ้มครองผู้ลงทุนและประชาชนไปด้วยกันได้ครับ

เพราะ Finfluencer เป็นผู้ที่มีผลต่อความคิดและการตัดสินใจของผู้ลงทุน มีบทบาทต่อการเลือกลงทุนและใช้บริการทางการเงินการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ลงทุนรุ่นใหม่ ดังนั้น การให้ข้อมูลด้านการลงทุนที่ไม่ถูกต้อง ผิดพลาด บิดเบือน อาจนำไปสู่การตัดสินใจลงทุนหรือการจัดการเงินที่ผิดพลาดของผู้ลงทุน ที่ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินในปัจจุบันและมีผลต่ออนาคตทางการเงินด้วย

ผมขอแนะนำเนื้อหาบางส่วนที่ผมมีโอกาสไปแชร์ในโครงการ “Responsible Voices สำหรับ Finfluencer” รุ่นที่ 1 มาเล่าให้ฟังกันสักเล็กน้อย เพื่อให้เห็นภาพว่า Finfluencer มีความสำคัญอย่างไร และการให้ข้อมูลแบบไหนถึงจะเป็น “Responsible Voices”

การให้ข้อมูล หรือ แนะนำการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบ คือ การทำให้ผู้ลงทุนมีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และสามารถตัดสินใจได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งรวมถึงการแชร์ประสบการณ์จริงในฐานะกรณีศึกษา โดยต้องระวังไม่ให้ข้อมูลนั้นไปกระทบกับการตัดสินใจของผู้อื่นอย่างไม่เหมาะสม และ Finfluencer ควรให้ความรู้ด้านการเงินอย่างเป็นกลาง ช่วยให้ผู้ติดตามวางแผนการเงินและลงทุนอย่างมีข้อมูล และไม่แนะนำหรือชี้แนะการลงทุนโดยไม่มีข้อมูลรองรับ

สำหรับ “แหล่งข้อมูล” ที่เชื่อถือได้ ผมขอแนะนำให้ใช้ข้อมูลจากหน่วยงานกำกับดูแล ไม่ว่าจะเป็น ก.ล.ต. ธปท. และ คปภ. นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลจากบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทจัดการลงทุน และสถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาต รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับความเห็นชอบ ก.ล.ต. เช่น ผู้แนะนำการลงทุน (IC) และที่ปรึกษาการลงทุน (IA)

ก.ล.ต. กำหนดให้ “บุคคลที่ให้คำแนะนำด้านการลงทุน” ต้องมีความรู้ ความสามารถ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อให้ข้อมูลที่เผยแพร่ต่อสาธารณะมีความถูกต้อง เป็นธรรม มีหลักการวิเคราะห์ตามมาตรฐานวิชาชีพ และระมัดระวังไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

ขณะที่ “ผู้ไม่มีใบอนุญาต” เองต้องระมัดระวังในการให้ข้อมูล ให้คำแนะนำการลงทุน หรือคาดการณ์ราคาหุ้นรายตัว เพราะบางเรื่องสามารถพูดได้ แต่หากจะพูด “บางเรื่อง” อาจต้องได้รับใบอนุญาตและอาจเสี่ยงที่จะผิดกฎหมายได้

ผมขอยกตัวอย่าง “การกระทำ” ที่อาจเข้าข่ายต้องมีใบอนุญาต เช่น

- บอกจังหวะเข้าซื้อขายหลักทรัพย์ คาดการณ์แนวโน้มราคาหลักทรัพย์/สินทรัพย์ดิจิทัล
- ชักชวนให้ลงทุนด้วย ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการลงทุน โดยชักชวนให้ซื้อขาย ลงทุน หรือวางแผนการลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ที่แนะนำผลิตภัณฑ์แบบรายตัว หรือให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแบบเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ได้รับคำแนะนำ
- ช่วยเหลือ รับฝาก หรือบริหารจัดการบัญชีการลงทุน ตัดสินใจลงทุนแทน
- เป็นตัวกลางในการซื้อขายหรือลงทุนหลักทรัพย์ ช่วยเหลือหรือพาไปซื้อขายหรือลงทุนในหลักทรัพย์
- จัดพอร์ตการลงทุนหรือบริหารทรัพย์สิน/พอร์ตการลงทุนให้กับคนอื่น
- จัด Ranking/Rating ให้สัญลักษณ์ที่บอกคุณค่าว่าดีหรือไม่ดี เช่น ให้ดาว กองทุนรวม หรือบริษัทจัดการ
- ชักชวนให้ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับมูลค่าเหรียญ ชักชวนให้ลงทุนหรือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับมูลค่าของเหรียญต่าง ๆ
- โฆษณาให้แพลตฟอร์มที่ไม่ได้ใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. อาจมีความผิดตามกฎหมายด้วย

อาจมีคำถามว่า โครงการนี้เป็นการเข้ามากำกับดูแล Finfluencer หรือไม่ ผมขอยืนยันว่า ไม่ได้เป็นการกำกับการทำงานหรือควบคุมเนื้อหาในการให้ข้อมูลของ Finfluencer ครับ แต่เป็นการสนับสนุนให้เผยแพร่ข้อมูล

อย่างถูกต้อง เหมาะสม และให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลอย่างมีความรับผิดชอบและคำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้ติดตามครับ

เพราะแม้ว่าจะไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแล แต่ Finfluencer ทุกคนสามารถให้ข้อมูลอย่างรับผิดชอบและแชร์ประสบการณ์จริงเป็นกรณีศึกษาได้เช่นกันนะครับ โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ระวังการให้ข้อมูลที่อาจทำให้เกิดการเข้าใจผิด และเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน มี disclaimer ต่าง ๆ ผมขอยกตัวอย่างการ review สินค้าที่อาจจะบอกว่า ตนเองมีรายได้/มีผลประโยชน์จากเนื้อหาที่ review หรือจากยอดขายสินค้า เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้ชมว่าจะ “เชื่อ” หรือ “ไม่เชื่อ” ข้อมูลนั้น

สำหรับประชาชนและผู้ลงทุน หากพบเห็นข้อความ หรือได้รับข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ที่ดูแล้วน่าสงสัย ไม่น่าเชื่อถือ ไม่มีหลักฐานรองรับ รวมทั้งข่าวลือในโซเชียลมีเดีย ก็ขอให้ “เอ๊ะ!” กันไว้ก่อนนะครับ หรือถ้าเห็นว่า น่าจะเข้าข่ายหลอกลวงลงทุน เป็นเพจหรือบุคคลที่ไม่มีใบอนุญาต แต่ให้คำแนะนำด้านการลงทุน สามารถแจ้งเบาะแสได้ที่ “สายด่วนแจ้งหลอกลวงลงทุน” โทร 1207 กด 22 หรือเว็บไซต์ www.sec.or.th/scamalert ครับ

ท้ายนี้ ผมขอเชิญชวน Finfluencer ทุกคนมาเป็นส่วนหนึ่งของ “Responsible Voices” ที่ร่วมสร้างสังคมการให้ความรู้ทางการเงินอย่างมีความรับผิดชอบไปด้วยกันนะครับ
